

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrze

CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Preambuła

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny PSM I i II st. w Zabrzu realizowany jest równoległe z programem edukacyjnym, obowiązuje dyrektora szkoły i wszystkich pracowników szkoły (pedagogicznych i niepedagogicznych). Działania wychowawcze uwzględniają fazę rozwojową ucznia (wiek, potrzeby rozwojowe), a wychowanie rozumiane jest jako proces wspierania ucznia w rozwoju.). Treści szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne z obowiązującymi aktami prawnymi. Treści i działania o charakterze profilaktycznym zawarte w programie skierowane są do pracowników szkoły, uczniów i ich rodziców (opiekunów) i odnoszą się do prawidłowego, bezpiecznego funkcjonowania szkoły.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art.70 – 72.
2. Konwencja o Prawach Dziecka – art.3, art. 19, art. 29, art. 33.
3. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. tekst jednolity (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
4. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego.
5. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.
6. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Opublikowano: Dz. U. 2003 nr 6, poz. 69.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
9. Statut szkoły.
10. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

11. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
12. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
13. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

W Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrze kształcą się ponad 300 uczniów pod opieką 62 pedagogów. Edukacja uczniów odbywa się w cyklu sześcioletnim i czteroletnim (szkoła I stopnia) oraz sześcioletnim i czteroletnim (szkoła II stopnia – specjalność instrumentalistyka, rytmika i wokalistyka). W specjalności instrumentalistyka wydzielone są trzy sekcje:

- sekcja instrumentów klawiszowych i akordeonu (fortepian, akordeon, organy)
- sekcja instrumentów smyczkowych i gitary (skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, gitara)
- sekcja instrumentów dętych i perkusji (flet, obój, klarnet, saksofon, fagot, trąbka, waltornia, puzon, perkusja).

Ponadto w szkole działa:

- sekcja przedmiotów ogólnomuzycznych i rytmiki

PSM I i II stopnia im. St. Moniuszki w Zabrze jest szkołą o ponad 100 letniej tradycji, jest ważnym ośrodkiem kultury w mieście. W szkole odbywają się koncerty dla społeczności regionu i miasta, w tym koncerty wykonywane z orkiestrą symfoniczną Filharmonii Zabrzeńskiej. Poszerzeniem działalności koncertowej szkoły są wspólne koncerty młodzieży polskiej, niemieckiej, francuskiej i ukraińskiej organizowane w ramach stałych kontaktów ze szkołami muzycznymi miast partnerskich Zabrze. Koncerty partnerskie odbywają się w Zabrze, w Sangerhausen, w Seclin i w Równem – miastach partnerskich Zabrze. Szkoła jest także organizatorem Śląskiego Konkursu Pianistycznego. Co roku organizowane są recitale, audycje muzyczne, jak również szkolenia i konsultacje oraz lekcje otwarte z wybitnymi pedagogami.

Prestiżu szkole dodaje kompleksowo wyremontowany budynek i wysokiej klasy sala koncertowa. Osiągnięcia szkoły wiążą się z utalentowanymi uczniami, którzy co roku zdobywają laury w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach. Efektem osiągnięć uczniów są m.in. stypendia artystyczne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dumą szkoły są chóry szkolne, które rokrocznie zdobywają laury na konkursach regionalnych i krajowych.

Absolwenci szkoły na przestrzeni wielu lat swoją wielostronną działalnością wzbogacali i nadal wzbogacają polską kulturę muzyczną. Wśród wybitnych absolwentów szkoły muzycznej I stopnia znajduje się Krystian Zimerman. Do najznakomitszych absolwentów szkoły muzycznej II stopnia należą Henryk Grychnik (tenor), Jerzy Kotyczka (oboista), Joanna Woźny (kompozytorka), Tomasz Bura (pianista jazzowy), Magdalena Dziadek (muzykolog), Marlena Wiczorek (pomysłodawczyni, wydawca i redaktor naczelna projektu Meakultura), Zbigniew Cierniak (dyrektor Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk). Absolwenci szkoły pracują w instytucjach artystycznych, orkiestrach i zespołach chóralnych na terenie

kraju (m.in. Filharmonia Zabrzeńska, Filharmonia Śląska, NOSPR, Filharmonia Krakowska, Sinfonietta Cracovia, Zespół Pieśni i Tańca *Śląsk*) oraz w szkołach muzycznych w kraju i za jego granicami.

Szkoła prowadzi aktywną współpracę z placówkami oświatowymi (przedszkola, szkoły m.in. Szkoła Podstawowa Specjalna nr 41 w Zabrzu), uczniowie koncertują w domach pomocy społecznej, w Górnośląskim Centrum Rehabilitacji „Repty” im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach oraz podczas różnych uroczystości jubileuszowych odbywających się w Zabrzu.

Misja i wizja szkoły artystycznej

Szkoła realizuje program nauczania w oparciu o podstawy programowe, stawiając uczniom wysokie wymagania, a jednocześnie dostosowując je do ich indywidualnych możliwości. Uczniowie mają zapewnione efektywne uczenie na lekcjach, ale również muszą wykazywać się systematyczną pracą w domu. Obiektywny i sprawiedliwy system oceniania pozwala stwierdzić na jakim etapie uczeń się znajduje. Szkoła stwarza warunki by jak największa liczba uczniów kontynuowała naukę w szkole wyższego szczebla (motywacja, wysokie wymagania, wsparcie emocjonalne). Szkoła gwarantuje uczniom wysoko wykwalifikowaną kadrę. Nauczyciele co roku uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego (kursy, seminaria, warsztaty, studia podyplomowe) oraz biorą udział wraz ze swoimi uczniami w konkursach i przesłuchaniach regionalnych i ogólnopolskich, co stanowi pole do wymiany doświadczeń. Nauczyciele posiadają dorobek pedagogiczny w postaci dużej liczby laureatów konkursów, przesłuchań oraz uczniów zdających do szkół wyższego szczebla. Regularna codzienna praca z uczniami ma na celu stałe podnoszenie ich umiejętności.

Ważnym elementem, który wspólnie wypracowują wszyscy pracownicy szkoły jest atmosfera szkoły. Składają się na nią dobra komunikacja i dostęp do informacji, poczucie bezpieczeństwa (BHP, relacje międzyludzkie), współpraca mająca na celu wymianę doświadczeń, materiałów, pomocy, informacji. W szkole szanuje się poglądy innych, stosuje konstruktywną krytykę, realizuje program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. Ważne jest budowanie poczucia wartości ucznia i jego identyfikacja ze szkołą. Wszystkie te elementy składają się na wizerunek szkoły.

Edukacja muzyczna jest wielokierunkowym zestawem działań dydaktycznych i pedagogicznych wspierających dziecko i młodzież w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze emocjonalnej, intelektualnej i duchowej, ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości artystycznej. Szkoła tworzy optymalne warunki osiągnięcia powyższych zamierzeń, a kluczowym elementem jest rozpoznawanie możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów oraz wspieranie ich rozwoju. Szkoła rozbudza ciekawość poznawczą, organizując wycieczki edukacyjne, wyjazdy dzieci i młodzieży na koncerty do filharmonii, spektakle operowe, międzynarodowe imprezy konkursowe i festiwalowe (Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów im. G. Fitelberga w Katowicach, Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. F. Chopina w Warszawie, Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego w Poznaniu, Festiwal Muzyki Współczesnej *Warszawska Jesień*, *Wratiscavia Cantans* we Wrocławiu i inne).

Sylwetka absolwenta

Absolwent szkoły jest przygotowany do podjęcia kształcenia w placówce wyższego stopnia. Dysponuje wiedzą i umiejętnościami w zakresie gry solowej i zespołowej oraz z przedmiotów ogólnomuzycznych. Jest kreatywny, wykazuje się wrażliwością artystyczną, aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym.

Sylwetka absolwenta szkoły muzycznej I stopnia

- jest przygotowany technicznie, artystycznie i mentalnie do podjęcia nauki w szkole II stopnia,
- potrafi współpracować w zespole,
- posiada wiedzę niezbędną do aktywnego uczestnictwa w życiu muzycznym,
- potrafi organizować swoją indywidualną pracę,
- w działaniu wykazuje się aktywną postawą.

Sylwetka absolwenta szkoły muzycznej II stopnia

Absolwent szkoły muzycznej II stopnia zdobywa wykształcenie muzyczne i zgodnie z Rozporządzeniem MKiDN z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego otrzymuje tytuł muzyk (symbol cyfrowy 343602).

Uzyskanie umiejętności i kompetencji, nabycie wiedzy przez absolwenta szkoły skutkuje następującymi cechami:

- samodzielność w kierowaniu swoim działaniem, umiejętność samooceny,
- postawa twórcza, potrzeba dalszego samorozwoju w kierunku artystycznym,
- umiejętność pracy w zespole,
- wrażliwość, ukształtowanie do właściwego, indywidualnego odbioru sztuki,
- szacunek do dziedzictwa kultury regionu, narodu, kultury europejskiej i światowej,
- aktywność w tworzeniu i propagowaniu kultury muzycznej, potrzeba włączania się w życie artystyczne szkoły i środowiska lokalnego.

Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Przestrzeganie podstawowych wartości istotnych dla społeczności szkolnej wyznacza wewnętrzny kodeks etyczny, w którym powinny znaleźć się następujące, najważniejsze punkty stanowiące podstawę porządku społecznego oraz odnoszące się do historii i tradycji dziedzictwa kulturowego:

- szacunek wobec godności ludzkiej,
- szacunek do tradycji, historii, kultury i języka,
- aktywność i inicjatywa w podejmowaniu działań na rzecz innych osób i grup,
- poszanowanie własności prywatnej i wspólnej,

- sprawiedliwość,
- prawdomówność,
- uczciwość,
- odpowiedzialność i rzetelność,
- dążenie do samorozwoju i samodoskonalenia,
- asertywność,
- pomoc potrzebującym,
- wrażliwość na piękno sztuki, muzyki, literatury,
- współpraca w zespole,
- poszanowanie zdrowia własnego i innych.

Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Wszyscy pracownicy Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze realizują swoje obowiązki mając na uwadze dobro dziecka i misję jaką ma do spełnienia szkoła. Poniżej wyszczególniono powinności dotyczące kadry kierowniczej oraz pozostałych pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.

Powinności Dyrektora szkoły:

- dba o bezpieczeństwo i higienę pracy,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje kontrolę dotyczącą opieki i bezpieczeństwa uczniów, dba o odpowiedni poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących (bądź wprowadzenia nowych) sposobów kształcenia uczniów,
- współpracuje z pedagogami, samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- nadzoruje wykonywanie obowiązku szkolnego uczniów,
- nadzoruje realizację szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego,
- czuwa nad zgodnością działań szkoły z obowiązującymi aktami prawnymi, dba o przestrzeganie praw i obowiązków uczniów.

Powinności rady pedagogicznej:

- opiniuje i zatwierdza Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w realizacji szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego,

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Powinności nauczyciela:

- rozwija uzdolnienia muzyczne uczniów,
- rozwija wrażliwość estetyczną uczniów i zdolność twórczego myślenia,
- wspiera zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- rozwija wrażliwość ucznia na piękno artystyczne,
- tworzy zasady szkolnej etykiety (kultura zachowania na koncertach, strój i zachowanie na estradzie w warunkach koncertowych i na co dzień).
- udziela uczniom pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- rozmawia z rodzicami i uczniami na temat frekwencji, postępów w nauce, zachowania
- jest aktywny w zakresie udziału uczniów w popisach, audycjach oraz koncertach szkolnych,
- dba o atmosferę pracy i pozytywne nastawienie ucznia do nauki,
- dostosowuje metody pracy dydaktycznej do potrzeb i możliwości ucznia,
- reaguje na niekulturalne zachowania uczniów / przejawy agresji,
- reaguje na stany apatyczności lub nadpobudliwości ucznia, stany autodestrukcyjne.
- zwraca szczególną uwagę na niepokojące zachowania ucznia (możliwość stosowania substancji odurzających: papierosy, alkohol, środki psychoaktywne, napoje energetyzujące; uzależnienie od gier komputerowych i Internetu; zagrożenia środowiskowe).
- zgłasza niepokojące zachowania ucznia rodzicom / dyrektorowi szkoły.

Powinności pracownika niepedagogicznego

- reaguje na nieodpowiednie, niekulturalne zachowanie ucznia, przejawy agresji, oraz w razie potrzeby zgłasza problem dyrektorowi szkoły,
- zwraca uwagę na nietypowe, ryzykowne zachowania ucznia będące np. wynikiem stosowania substancji odurzających,
- reaguje na przypadki dewastacji mienia szkoły, zgłasza problem dyrektorowi szkoły.

Ogólne założenia Programu wychowawczo – profilaktycznego

Strategią szkoły związaną z Programem wychowawczo-profilaktycznym jest:

- uwrażliwienie nauczycieli na problemy dzieci i młodzieży w szkole i poza nią,
- tematyczne szkolenia rady pedagogicznej,
- wzajemne wspieranie się nauczycieli w rozwiązywaniu problemów szkolnych,
- rozwijanie systematycznej współpracy rodziców (opiekunów) z nauczycielami i dyrekcją szkoły.

Wszystkie działania wychowawcze poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Podejmowane kroki profilaktyczne mają na celu korektę, uzupełnienie lub wzmocnienie działań wychowawczych oraz eliminację potencjalnych zagrożeń.

W oparciu o analizę szkolnych potrzeb i zagrożeń Program wychowawczo – profilaktyczny zakłada osiągnięcie pożądaných efektów poprzez realizację najważniejszych celów.

Cele wychowawcze:

- rozpoznawanie możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów oraz wspieranie ich rozwoju,
- rozwijanie motywacji systematycznego uczenia się i ćwiczenia gry na instrumencie.
- wdrażanie do dyscypliny pracy umysłowej oraz sprawnej organizacji nauki tak, by była ona jak najbardziej efektywna,
- rozwijanie aktywności poznawczej,
- rozwijanie samodzielnego myślenia i korzystania z różnych źródeł informacji,
- wdrażanie do aktywnego udziału w kulturze muzycznej,
- wzmocnianie poczucia własnej wartości,
- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania w uczniach postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów,
- wzmocnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczeń – nauczyciel,
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- przygotowanie do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami (szkolenia).

Cele profilaktyczne:

- wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia,
- nieustanne motywowanie ucznia, zauważanie jego sukcesów, konstruktywna krytyka, budowanie poczucia wartości,
- ukazywanie ważności organizacji pracy dnia, samodyscypliny i konsekwencji w działaniach,
- pomoc i wsparcie w pokonywaniu trudności związanych np. z okresem dojrzewania,
- uświadamianie korzyści i zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu,
- uświadamianie zagrożeń związanych z zażywaniem środków odurzających, substancji

psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- wspieranie uczniów w których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej.

Uczestnicy i realizatorzy Programu wychowawczo – profilaktycznego

Uczestnikami Programu wychowawczo-profilaktycznego są:

- uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrze,
- nauczyciele (będący również realizatorami programu) oraz pracownicy niepedagogiczni szkoły.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia
im. Stanisława Moniuszki w Zabrze**

ROK SZKOLNY 2024/2025

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze na rok szkolny 2024/2025 został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i analizy problemów występujących w środowisku szkolnym, uwzględniając:

- rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej (CEA),
- wyniki ewaluacji z poprzedniego roku szkolnego,
- wnioski z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów,
- wnioski i uwagi zgłoszone przez Radę Pedagogiczną.

Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego (2023/2024)

W ramach realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2023/2024 szczególną uwagę poświęcono relacji uczeń-mistrz oraz przeciwdziałaniu zachowaniom ryzykownym i agresywnym.

Relacja uczeń-mistrz

Relacja między nauczycielami a uczniami była oceniana bardzo pozytywnie, co potwierdza, że szkoła zapewnia uczniom odpowiednie wsparcie emocjonalne i edukacyjne. Wyniki ankiet wskazały na:

- **Poczucie bezpieczeństwa:** 96% uczniów oceniło atmosferę na zajęciach indywidualnych jako sprzyjającą nauce.
- **Wsparcie od nauczycieli:** 98% uczniów stwierdziło, że ich nauczyciele aktywnie pomagają w rozwiązywaniu problemów osobistych i edukacyjnych.

Jednakże, zauważono obszary do poprawy, takie jak incydenty niepożądanych zachowań, m.in. poczucie obrażenia lub wyśmiewania, które zgłosiło 7% uczniów. W przyszłym roku szkolnym rekomenduje się dalsze wzmocnienie postawy szacunku i zrozumienia w relacjach nauczyciel-uczeń.

Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym i agresywnym

Kolejnym istotnym celem programu wychowawczo-profilaktycznego było przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym oraz ryzykownym, które mogłyby stanowić zagrożenie dla uczniów oraz utrudniać budowanie odpowiedniej atmosfery w szkole. W ramach działań profilaktycznych kładziono nacisk na kształtowanie wśród uczniów postaw wzajemnej akceptacji, szacunku oraz otwartości na współpracę.

Realizacja tego celu odbywała się poprzez organizację wielu wydarzeń integrujących uczniów oraz wspierających ich aktywne zaangażowanie w życie szkoły. Wydarzenia te obejmowały koncerty szkolne, konkursy artystyczne, wycieczki edukacyjne, a także wyjazdy na konkursy i koncerty lub wydarzenie "Noc w Szkole". Uczestnictwo w tych inicjatywach sprzyjało nie tylko rozwojowi artystycznemu, ale również budowaniu silnych więzi między uczniami, co przyczyniło się do zmniejszenia napięć oraz zachowań agresywnych.

Jako że Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze nie jest szkołą ogólnokształcącą, nie posiada bezpośredniego dostępu do narzędzi diagnozy psychologicznej i pedagogicznej. W związku z tym uczniowie oraz ich rodzice byli informowani o prawie do skorzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej oferowanej w ramach Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.

Wnioski z ewaluacji wskazują, że te działania przyczyniły się do poprawy atmosfery w szkole i zmniejszenia poziomu napięć oraz konfliktów wśród uczniów. Rekomenduje się kontynuowanie tych działań w nadchodzących latach, aby wspierać integrację uczniów i ich zaangażowanie w życie szkoły.

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2024/2025

W bieżącym roku szkolnym rekomendacje CEA skupiają się na następujących obszarach:

1. **Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a ogólnokształcących oraz wychowawcami burs** – wzmocnienie współpracy w celu kompleksowego wsparcia uczniów, szczególnie tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz emocjonalnych.
2. **Profilaktyka zdrowia fizycznego** – wprowadzenie działań promujących zdrowy styl życia i ergonomię pracy artystycznej, co ma zapobiegać urazom wynikającym z długotrwałego ćwiczenia gry na instrumentach.
3. **Diagnoza czynników chroniących i ryzyka** – coroczna diagnoza zachowań ryzykownych, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

Zespół powołany przez Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze przeprowadził diagnozę w dniach od 25 do 29 września. Badanie zostało zrealizowane w formie anonimowych ankiet online skierowanych do uczniów. Celem diagnozy było zidentyfikowanie czynników chroniących oraz monitorowanie ewentualnych zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w środowisku szkolnym.

Wyniki wskazują na:

- Wysokie zaangażowanie uczniów w życie artystyczne szkoły.
- Wysokie poczucie wsparcia wśród uczniów zapewnione przez ich nauczycieli
- Potrzebę dalszej integracji uczniów poprzez wyjazdy i wydarzenia szkolne.
- Brak istotnych problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, jednak profilaktyka w tym zakresie jest konieczna.

Szczegółowe wyniki ankiet zostały przedstawione Radzie Pedagogicznej oraz będą stanowiły załącznik do części praktycznej tegorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, w której uwzględniono czynniki chroniące oraz zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, określono cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025.

Cele ogólne:

1. Wzmocnienie czynników chroniących uczniów poprzez promowanie wydarzeń artystycznych, integrację społeczną oraz aktywne uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych.
2. Monitorowanie i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w tym identyfikowanie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe:

- **Przeciwdziałanie substancjom psychoaktywnym:** Wzmocnienie czynników chroniących, takich jak integracja społeczna i zaangażowanie uczniów w wydarzenia artystyczne, jest kluczowym celem działań profilaktycznych w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze. Angażowanie uczniów w różnorodne aktywności, takie jak koncerty, konkursy oraz projekty artystyczne, nie tylko sprzyja rozwijaniu ich talentów, ale również tworzy przestrzeń dla budowania pozytywnych relacji między rówieśnikami. Takie interakcje mają fundamentalne znaczenie w przeciwdziałaniu ryzykownym zachowaniom, w tym związanym z używaniem substancji psychoaktywnych. Dodatkowo, monitorowanie potencjalnych zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych będzie realizowane poprzez regularne obserwacje, które pozwolą na wczesne identyfikowanie problemów oraz dostosowywanie działań do aktualnych potrzeb uczniów. Aby wzmocnić profilaktykę, w szkole zostaną rozwieszone plakaty informacyjne dotyczące udzielenia pierwszej pomocy w przypadku zatrucia narkotykami. Materiały te będą zawierały istotne informacje o objawach zatrucia, a także praktyczne porady, jak należy postępować w sytuacji kryzysowej. Celem tych działań jest nie tylko edukacja uczniów, ale również zwiększenie ich świadomości na temat zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi oraz umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Wszystkie te inicjatywy mają na celu stworzenie bezpiecznego środowiska dla uczniów, w którym będą się mogli rozwijać artystycznie, społecznie oraz emocjonalnie, jednocześnie chroniąc ich przed negatywnymi skutkami używania substancji psychoaktywnych.

- **Profilaktyka zdrowia fizycznego:** W związku z brakiem zajęć wychowania fizycznego w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrze, działania w zakresie profilaktyki zdrowia fizycznego będą miały ograniczony charakter.

Nauczyciele będą jednak regularnie sprawdzać, czy kursy i szkolenia organizowane przez Centrum Edukacji Artystycznej (CEA) nie obejmują tej tematyki, co umożliwi włączenie elementów profilaktyki do codziennej pracy z uczniami. Ponadto, nauczyciele instrumentu głównego oraz rytmiki zwrócą szczególną uwagę na prawidłową postawę uczniów podczas gry na instrumencie oraz w trakcie wykonywania ćwiczeń związanych z nauczaniem rytmiki. Zapobieganie złym nawykom posturalnym będzie istotnym elementem nauki, aby uniknąć przeciążeń i urazów związanych z długotrwałą pracą w pozycji siedzącej lub stojącej.

Niestety, z uwagi na brak możliwości współpracy z nauczycielami wychowania fizycznego, realizacja tego punktu nie będzie tak kompleksowa, jak w szkołach ogólnokształcących. Jednak poprzez włączenie tematyki ergonomii i dbałości o zdrowie fizyczne w zajęciach artystycznych, szkoła będzie wspierać zdrowy rozwój uczniów na miarę dostępnych możliwości.

- **Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a ogólnokształcących oraz wychowawcami burs:** Należy zaznaczyć, że z uwagi na specyfikę Państwowej Szkoły Muzycznej w Zabrze, współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a ogólnokształcącymi, jak również z wychowawcami burs, nie jest możliwa do zrealizowania.

Cele te mają na celu stworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska dla uczniów, co przyczyni się do ich zdrowego rozwoju oraz lepszego funkcjonowania w społeczności szkolnej.

Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2024/2025

Zadanie	Cel	Forma	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Wycieczka do Luławic	Rozwój wrażliwości artystycznej	Wyjazd edukacyjny	Październik	Nauczyciele
Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej	Uczczenie święta edukacji	Uroczystość szkolna	Październik	Nauczyciele
Ślubowanie klas I	Integracja najmłodszych uczniów	Uroczystość szkolna	Październik	Nauczyciele
Wieczór patriotyczny (Koncert muzyki polskiej)	Promowanie polskiej kultury muzycznej	Koncert	Listopad	Nauczyciele
Nocka w szkole	Integracja uczniów	Wydarzenie szkolne	Listopad	Nauczyciele
Koncert Świąteczny	Promowanie współpracy i zaangażowania artystycznego	Koncert	Grudzień	Nauczyciele
Konfrontacje z improwizacji	Rozwój umiejętności improwizacyjnych oraz integracja	Konkurs	Luty	Nauczyciele
Turniej Kształcenia Słuchu	Rozwój umiejętności w kształceniu słuchu oraz integracja	Turniej	Luty	Nauczyciele
Śląski Konkurs Pianistyczny	Promowanie szkoły, integracja	Konkurs	Marzec	Nauczyciele
Turniej Kształcenia Słuchu i Audycji Muzycznych	Rozwój umiejętności słuchowych i wiedzy muzycznej oraz integracja	Turniej	Marzec	Nauczyciele
Przegląd chórów szkół muzycznych II stopnia	Promowanie współpracy i integracja	Przegląd	Kwiecień	Nauczyciele
Koncert Doroczny	Promowanie współpracy i zaangażowania artystycznego	Koncert	Kwiecień	Nauczyciele
Koncert Musica Humana	Promowanie kultury	Koncert	Marzec	Nauczyciele

	muzycznej, wzmacnianie więzi między uczniami			
Koncert Dzieci-Dzieciom z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Zabrzeńskiej	Promowanie kultury muzycznej, wzmacnianie więzi między uczniami	Koncert	Kwiecień	Nauczyciele
Popisy sekcyjne i klasowe	Rozwój indywidualnych talentów uczniów	Koncerty wewnętrzne	Cały rok	Nauczyciele
Koncerty zewnętrzne na rzecz środowiska lokalnego (Domy Opieki Społecznej, Górnośląskie Centrum Rehabilitacji „Repty” itp.)	Wsparcie lokalnej społeczności	Koncerty	Cały rok	Nauczyciele
Audycje muzyczne dla przedszkolaków	Edukacja muzyczna młodszych dzieci	Audycje	Cały rok	Nauczyciele
Wyjazdy do filharmonii i opery	Rozwój wrażliwości artystycznej, integracja	Wyjazdy edukacyjne	Cały rok	Nauczyciele
Zabawy andrzejkowa i karnawałowa itp.	Integracja uczniów poprzez wspólne zabawy	Zabawy szkolne z quizami muzycznymi	Cały rok	Nauczyciele

Plan ewaluacji programu

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego odbędzie się w czerwcu 2025 roku. Narzędziami będą ankiety, wywiady oraz analiza dokumentacji szkolnej. Wyniki ewaluacji zostaną przekazane dyrektorowi i będą stanowić podstawę do planu na kolejny rok szkolny.